

מבצע צב

150 צבי יבשה, שהוחזקו בבתי פרטיים כחיות מחמד, נאספו בידי תלמידי "הכפר הירוק" ושוקמו במרכז הצלה שהוקם בכפר. השבוע הוחזרו הצבים לטביבתם הטבעית, בשלושה אתרים באזור נתניה

בני קימרון

תלמידות כפר הנוער ושניים מהצבים. טיפלו בהם | צילום: רוני שושן

פרויקט אקולוגי ראשון מסוגו הסי תיים השבוע, עם החזרתם לטבע של כ-150 צבי יבשה. במסגרת הפרויקט, שנערך בשיתוף רשות הטבע והגנים ובית החולים לחיות בר כספארי, אספו תלמידי המגמה להנהגה סביבתית ירוקה בכפר הנוער "הכפר הירוק" צבים שהוחזקו בבתי פרטיים, והעבירו אותם למרכז הצלת צבים ארצי שהוקם בחצר בית הספר.

מבצע ההצלה התנהל בליווי מנהל הפרויקט, רוני שושן, והמומחה הבינלאומי לזוחלים וצבי יבשה, פרופ' עידו צור. לדברי ד"ר יריב מליחי, אקולוג מרשות הטבע והגנים, יש חשיבות לשיתוף פעולה עם תלמידים במסגרת החינוך לקיימות ושמירה על הטבע הארצישראלי. "האדם הוא הסכנה הכי גדולה לצבים", מסביר תלמיד כיתה י' ב"כפר הירוק", עידו בן ארי. "אנשים לוקחים הביתה צב כחיה מחמד ומאכילים אותו במזון לא מתאים. אחר כך, כשהם נושטים אותו, הצב עלול למות מרעב, כי הוא לא יודע איך להסתדר בטבע בכוחות עצמו. הוא אינו מסוגל להזין את עצמו אחרי שהתגלגל למלפפונים וחסה, שאינם מצויים בשדה. הוא חייב למצוא אוכל בעצמו וגם להיזהר מטורפים".

אגם החורף, בשמורת האירוסים ובחורשת הסרג'נטים. פעילות התלמידים במרכז ההצלה מלווה בלימוד תיאורטי על הפיזיולוגיה והביולוגיה של הצבים, כחלק מלימוד המגמה להנהגה סביבתית ירוקה, מסביר המורה בן דבש. לדברי מנהל הכפר הירוק, ד"ר קובי נווה, הצלת הצבים מצטרפת למגוון רחב של פרויקטים סביבתיים שהתלמידים מובילים בשיתוף הקהילה, כגון פרויקט הצלת צמחי בר, בשיתוף אוניברסיטת תל אביב ורשות הטבע והגנים. ■

תנאים אופטימליים לשיקום הצבים, בדומה לתנאים השוררים בבתי הגידול הטבעיים שלהם בשדות הבר. תלמידי כפר הנוער היו מעורבים בכל שלבי ההקמה של המרכז ואחראים על תפעולו השוטף - הם בנו את התאים וריפרו אותם בצמחייה טבעית, האכילו את הצבים, טיפלו בהם ועקבו אחר מצב בריאותם. בתום תקופת האיקלום וההסתגלות מחדש הוחלט להחזירם לטבע. השבוע, בשיתוף תלמידים מנתניה, שיחררו תלמידי "הכפר הירוק" את הצבים המשוקמים בשלושה אתרים באזור נתניה - בפארק

צבי היבשה היו נפוצים בעבר בכל רחבי הארץ, אבל בעשור האחרון הלכו ונעלמו בשל ריבוי במספר הכלבים המשוטטים והעורבים, שטורפים את הצבים הצעירים עם בקיעתם בבתי הגידול הטבעיים שלהם, ובעיקר בגלל חובבי צבים שאוספים אותם לביתם. פרויקט צבי היבשה נבחר על ידי רשות הטבע והגנים כדי להחזיר את הצבים המוחזקים בבתי פרטיים לטביבתם הטבעית. מרכז ההצלה הארצי לצבי היבשה הארצי-שראליים הוקם ב"כפר הירוק" בשטח בעל